

איש לדבר

לקט אמרות
חז"ל, רעיונות,
עובדות והנהגות
מגדולי ישראל,
על מדות טובות
שנביאות
לאהבת הזולת,
הנלמדות
מפרשת השבוע

ליקוט ועריכה: יצחק בן אהרן
כל הזכויות שמורות למכון אהבת אמת
© אסור להעתיק, לצלם ולהדפיס
בלי רשות בכתב

מכון אהבת אמת - המרכז להעמקת ערכי אהבת הזולת ע"ש ר' צבי יהודה דומוביץ ז"ל

רח' אבן עזרא 2 ירושלים 92424 טל: 02-5671812 פקס: 077-7671812

שבת קודש כג כסלו תשס"ט שבת - ירושלים 4:01 תל-אביב 4:15 חיפה 4:04 מוצ"ש - ירושלים 5:16 תל-אביב 5:18 חיפה 5:15

פרשת וישב

פיו ולבו שוין

להשריש את מדת האמת באופן שיהיה "תוכו כברו" ולא לדבר "אחד בפה ואחד בלב"!

נלמד מהפסוק: "וישנאו אותו ולא יכלו דברו לשלום" (פרק לז"ב)

וכתב רש"י: מתוך גנותם למדנו שבחם, שלא דיברו אחד בפה ואחד בלב. עכ"ל. ויודעים דברי חז"ל: כל תלמיד שאין תוכו כברו אינו תלמיד חכם. ויש אומרים: נקרא נתעב (יומא ע"ב). ואחד משלושה שהקב"ה שונאן הוא המדבר אחד בפה ואחד בלב (פסחים ק"ג).

גדר "פיו ולבו שוין" הוא שמשמעות הדיבור שמוציא מפיו אינה שונה ממה שבלבו, וכשיש סתירה כל-שהיא ביניהם נחשב "אחד בפה ואחד בלב". וכלשון הרמב"ם (פ"ד מהלכות דעות הלכה ו'): "ולא תהיה אחד בפה ואחד בלב, אלא תוכו כברו והענין שבלב הוא הדבר שבפה". והוסיף הפלא יועץ: "המראה חיבה יתירה לחברו ואין פיו ולבו שוין גניבת דעת מקרי".

כאשר מאיר אדם פניו לחברו ומקדמו בברכת "שלום", מראה בזה, ללא ספק, כי הוא בשלום ואחווה עם חברו. די בעצם אמירת השלום כדי לגרום קורת רוח לחבר, וזאת גם אם הלה משער שחברו ברכו מפני ה'נימוס' וללא כוונה מיוחדת בעומק הבנת ה"שלום". [שכן, גם הנהגה נימוסית גרידא כלפיו, יש בה כדי להראות שהוא בשלום ובטוב עמו]. לפיכך, אם בו ברגע שאומר "שלום" ישנה בלבו הרגשה או כוונה הפוכה משלום ואחווה, הרי נמצא אצלו שהענין שבלב הוא אינו הדבר שבפה, והוי גניבת דעת! **וכפי** שכתב הפלא יועץ לענין אמירת השלום: צריך כשנותן שלום שיהיו פיו ולבו שוים ולא יהא מאותם שנאמר עליהם (ירמיה ט"ז) "בפיו שלום את רעהו ידבר ובקברו ישים ארבו", שהרי זה גונב דעת הבריות.

והנה נזדמן לנו עתה הספר הנפלא החדש "שלום רב" בו הובאו בנושא זה דברים אמיתיים ותועלתיים מאוד. ואולם נכתב שם להלכה בזה"ל: "הנותן שלום לחברו צריך שיהיו פיו ולבו שוים שלא יגנוב את דעת חברו, ולכן יכוון באמת לענין השלום. אך בזמננו שאומרים כן לנימוס בלבד, נראה שאינו נחשב לגניבת דעת".

אכן לאור מה שביארנו, אין זה נכון מה שכתב שבנתינת שלום לחברו צריך "לכוון באמת לענין השלום" וכאילו, בזמננו, אם לא כיוון כך, הוי גניבת דעת, חלילה מלומר כן, שהרי מפורש בדברי רבותינו שרק אם כוונת הלב היא היפך ממשמעות הדיבור ובסתירה לו [וכלשון הפסוק שהביא הפלא יועץ: "ובקברו ישים ארבו"] רק אז הוי גניבת דעת, אבל אם משמיע "שלום" לחברו ללא כוונה סותרת, ורק חסר לו בשלימות כוונת ה"שלום", ודאי שאין בכך גניבת דעת. כי העיקר: שהחיבה שמואה לחברו בנתינת ה"שלום" אינה נסתרת מהכוונה שבלב.

לפי"ז יוצא, שאף אם נדמה לו לשומע שהלה מברכו בעומק הכוונה, או עכ"פ מצפה לכך, אין הוא אלא מטעה בזה את עצמו! שכן כל אמירת "שלום" מטרתה בראש ובראשונה להראות אחווה, ולא דווקא "שלימות בכוונה" שאינה ניתנת להראות, ומה גם שאין הכוונה שוה בכולם. וענין זה היה קיים בכל הזמנים ולא רק בזמננו.

תוכו כברו

מפורסמת היתה אהבת האמת של כ"ק אדמו"ר רבי יחזקאל הברשטאם משינאווא זצ"ל וגודל הקפדתו שיהיה תמיד תוכו כברו. בהיותו פעם בעיר אוהעל דרש דרשה בביהכנ"ס. כעבור שנים התעורר ספק בלבו אם כל כוונתו בדרשה היא היתה לשם שמים...

מה עשה? קם ושב לאוהעל וציוה להכריז שיבואו כולם לבית הכנסת כי רוצה לדרוש לפניהם. ואכן נתאספו כל אנשי העיר לשמוע דרשתו.

עלה רבי יחזקאל על הבימה וכך אמר: "שמעו נא רבותי! לפני שנים אמרתי כאן דרשה ולא היתה כוונתי לשמים בשלימות. וזהו חטא גדול לדרוש בכוונות לא רצויות ופניות לחוץ. רצוני איפוא לחזור בתשובה על זה באופן שמבואר בגמרא (יומא סו:).

"על כן באתי לכאן וכינסתי אתכם כדי שיהא ממש באותו מצב כמו שהיה אז בשעת הדרשה. והנני מבקש באזני כולכם מהקב"ה שימחל לי..."

מגדולי החסידות

העלון השבוע מוקדש להצלחת ולבריאות
ר' דוד צבי שיחי' בן ר' מאיר אליהו ז"ל
לרפואת רעייתו שתח". יפלא ה' כל פשאלות לבו לטובה, אמן

מעלה נשגבה להודות על האמת בפני הזולת אף אם מתבזה על ידי כן!

נלמד מהפסוק: "ויכר יהודה ויאמר צדקה ממני" (פרק לה-כו)

ואמרו חז"ל יהודה הודה ולא בוש, מה היה סופו? נחל חיי העולם הבא (סוטה ז:). **כיוצא בזה אמרו חז"ל על הפסוק "יהודה אתה יודוך אחיך" - מקרא זה לא אמרו אלא כנגד צדיקים שכובשים את יצרם ומודים במעשיהם, שכל המודה במעשיו זוכה לחיי העולם הבא (מד"ר). עוד אמרו חז"ל: יוסף שקידש שם שמים בסתר זכה והוסיפו לו אות אחת משמו של הקב"ה שנאמר (תהלים סא) "עדות ביהוסף שמו" יהודה שקידש שם שמים בפרהסיא זכה ונקרא כולו על שמו על הקב"ה (סוטה י:)**

מדוע כה קשה לאדם להודות בטעותו ולחזור בו מדעתו הראשונה? מבאר הגאון רבי חיים שמואלביץ זצ"ל (בשיחות מוסר מאמר מז) כי המחשבה הראשונה המושכל הראשון שעולה על דעתו נקבע אצלו, ואז לא יקשיב לדעה אחרת ולא ינסה לשקול שמא האמת אינה כן, ויעשה הכל להחזיק בדעתו. דבר זה הוא אסונו של האדם, משועבד הוא למור שכלו הראשון, והרי הוא בעיניו כאמת שאין לזוז ממנה.

חסרון זה מקיף את כל הנהגת האדם במשך כל ימי חייו, וגם כשיודע שטעה קשה לו להודות בטעותו ולחזור בו מדעתו ומדבריו הקודמין. בכל טצדקי הוא מוכיח שהצדק עמו. זה הטעם לאמרת חז"ל (אבות פ"ד מ"ב) "עבירה גוררת עבירה". מדוע? משום שאם לא ימשיך החוטא בדרכו הרעה הרי זו כהודאה שטעה בדרכו הקודמת, ולכן הוא ממשיך בדרכו הרעה ונגרר מדחי אל דחי ובלבד שלא יודה בטעותו.

ואף שרואה האדם שנענש על חטאיו אינו יכול לחזור בו ולהודות שטעה, וכמו שאמרו חז"ל בגמרא (קידושין כ:): "בא וראה כמה קשה אבקה של שביעית, אדם נושא ונותן בפירות של שביעית לסוף מוכר מטלטליו... לא הרגיש, לסוף מוכר את שדותיו... לא באת לידו עד שמוכר את ביתו..." ועיי"ש שירד ירידה אחר ירידה עד שמוכר את עצמו לעבודה זרה עצמה. הרי שאף שהוא רואה את העונשים הבאין עליו בזה אחר זה... והיאך הוא מתדרדר מדיוטא לדיוטא מטה מטה, אעפ"כ אין הוא יכול לחזור בו ולהודות שטעה, וממשיך בדרכו הרעה.

והזוכה להודות בטעותו - אמר הגר"ח שמואלביץ - זוכה ע"י כך למדרגה רמה ונפלאה, כמו שמצינו אצל עכן שמעל בחרם ועבר על כל התורה כולה (סנהדרין מד), ובשעה שאמר לו יהושע "תן לו תודה" (יהושע ז"ט) מיד הודה עכן, ובמעמד זה זכה לתקן את תפלת "על כן נקוה" (ר"ת עכן), שענינה הוא הציפיה למלכות שדי על כל העולם, ולא ביקש בתפלתו עבור עצמו מאומה כי אם אך ורק כבוד שמים והיא מדרגה עליונה מאד, ולכל זאת הוא זכה ע"י ההודאה בטעותו ובחטאו.

ומטעם זה אמרו חז"ל (ברכות יב:): "כל העושה עבירה ומתבייש בה מוחלין לו על כל עוונותיו", שמכיון שנתגבר והודה בטעותו עד שהוא מתבייש על שהייתה בידו טעות, הרי נתרומם למדרגה כה גבוהה עד שמוחלין לו על כל עוונותיו.

"צדקת ממני..."

מטובי הלומדים בעיר הקודש ירושלים, בלט ביחודו הגאון רבי גרשון לפידות זצ"ל, מראשי ישיבת "חיי עולם". הוא הצטיין כשקדן עצום ובקי נפלא בכל חדרי תורה. את רוב ימיו ולילותיו עשה בבית הכנסת "בית יעקב" שבשכונת בית ישראל. לעתים תכופות נהג לסור לאחד מבתי הכנסת של הספרדים בשכונה כדוגמת "אהבת חיים" או "שושנים לדוד". בביקורים הללו צמחה ההכרות והידידות הנפלאה בינו ובין הגאון רבי יהודה צדקה זצ"ל.

פעם אחת לביל שיש כששניהם יושבים ועוסקים בתורה, כל אחד בפנינתו, בבית הכנסת "שושנים לדוד", נכנס אדם ושטח לפי רבי יהודה את שאלתו, הלכה למעשה בדיני ריבית. בדרך כלל השתמט מלפסוק ולהורות אבל בשעת הצורך היה עונה. גם כעת מצא לנכון להודות לשואל איך הדין.

ואולם הלה ניגש אח"כ אל רבי גרשון לפידות ושטח גם בפניו אותה שאלה, והוא פסק לו אחרת, התקרב איפוא רבי יהודה אל רבי גרשון ובמשך שעה ארוכה נשאו ונתנו בהלכה זו, עד שראה בבירור שלא יצליח לשכנע את רבי גרשון וחזר למקומו.

והנה חלפו יומיים. רבי יהודה יושב בשעת צהרים רגילה ושונה פרקו עם תלמידים, בבית הכנסת "צופיף" שבשכונת הבורכים. לפתע פתאום נכנס רבי גרשון לפידות, כשהוא מחזיק בידו ספר שו"ת מהרי"ט צהלון, וניגש אליו בחופזה ובתרועת שמחה: צדקת, רבי יהודה, גם מהרי"ט פוסק כפי שאמרת...

ענוותנותו של רבי גרשון, ומדת האמת שהיתה טבועה בנפשו, המריצה אותו לבוא באמצע היום ולבשר לרבי יהודה כי מצא לו "תנא דמסייע" והלכה כמותו.

וזאת ליהודה

הודה ולא בוש

באחד השיעורים שמסר הגאון רבי איסר זלמן מלצר זצ"ל בישיבתו "עץ חיים", נשאל שאלה שהפריכה את כל השיעור. מיד הפסיק את השיעור וירד מן הבמה. כעבור שבוע שאל שוב אחד התלמידים שאלה שהיה צורך לעיין בה, וגם הפעם הפסיק רבי איסר זלמן את השיעור.

"בשבוע השלישי" - סיפר רבי איסר זלמן - "חששתי שמא ישאלוני שוב שאלה שתפרוך את השיעור, ואז כל מעמדם של השיעורים שלי יתרופף בעיני התלמידים. מאידך גיסא לא יכולתי לשנות מן האמת, ולכן הדבר הטריד אותי ביותר. החלטתי, שכשם שיש ללמד כיצד יש לומר שיעור. כך יש ללמד כיצד לא לומר..."

"ואכן, בשבוע השלישי חזרתי על השאלה שנשאלה בשיעור הראשון והסברתי את האופן שבו יכולתי לתרץ את הקושיה ושוב להפריך, אך בסיכומי של דבר אמרתי שהצדק הוא עם התלמיד ששאל, והכל כדי ללמדכם שראש ישיבה צריך לדעת לחזור בו מדברים שאמר, אף על פי שהיה בידי להשמיע תירוץ טוב על הקושיה שנשאלה".

בהזדמנות אחרת אמר רבי איסר זלמן שלמד זאת מרבו הגאון רבי חיים סולובייצ'יק זצ"ל, וכך סיפר לו רבי חיים: "בהיותי ר"מ צעיר בוולוז'ין עליתי באחד הימים לבמה כדי למסור את השיעור. קראתי לפני בני הישיבה את דף הגמרא ואמרתי: "אין לי מה לומר בפניכם על דף זה" וירדתי מן הבמה. בני הישיבה עמדו כמובן נדהמים".

וכך הסביר רבי חיים את הנימוק למעשה: "כשהכנתי את השיעור, התעוררה לי שאלה שאיש לא היה מעלה בדעתו לשאול אותה, אחר כך עלה בלבי תרוץ, וגם תרוץ זה איש לא היה מעלה בדעתו. היה לי איפוא מה לומר, אולם הייתי סבור שאין זו דרך האמת, ולכן החלטתי שלא לומר את השיעור". כאן פנה רבי חיים לתלמידו רבי איסר זלמן: "האם גם אתה, מסוגל כך? ... אם כן, תוכל להיות ראש ישיבה!"

בדרך עץ החיים - במחיצתם

שלא להלבין פני חברו ברבים !

נלמד מהפסוק: "היא מוצאת והיא שלחה אל חמיה לאמר" (פרק לח-כה)

ופירש רש"י: לא רצתה להלבין פניו לומר ממך אני מעוברת, אלא לאיש אשר אלה לו. אמרה: אם יודה מעצמו יודה, ואם לאו, ישרפוני ולא אלבין פניו. מכאן אמרו (סוטה י, ב"מ נט.) נוח לו לאדם שיפילוהו לתוך כבשן האש ואל ילבין פני חברו ברבים."

כתב רבי יהודה החסיד זצ"ל (בספר חסידים - נד): "איזוהי רציחה שאינה ניכרת לעיניים, והעונש גדול מאד והעבירה קלה וחמורה היא למעלה? הוא הבושה - המבייש פני חברו ברבים או מצערו בפני מי שמתבייש ומצטער, שאילו היה הורגו היה מקבל מיתה, כדי שלא יהיה מתבייש".

מוסיף רבי יהודה החסיד: "מי שבייש את חברו ומצטער ומתחרט ורוצה הוא לקבל את הדין ובא לפני יראי ה' למצוא לו פתח לתשובה, יאמרו לו: דע כי רעתך רבה, כי שפכת את דמו של חברך, שכן מצינו באביה בן רחבעם, שהוכיח לירבעם לביישו וניגף למות. לכן לך בני לפייס את חברך עד שיתפייס, ושמור והזהר מאד לנפשך שלא תבייש ושלא תלבין פני אדם".

מבאר המהר"ל מפראג זצ"ל (בחייושי אגדות סוטה י.), מדוע נח לו לאדם להפיל עצמו לכבשן האש מאשר להלבין פני חברו ברבים? משום שאף כי כבשן האש הוא כליון גמור ואינו דומה להריגה וסקילה שאינם כליון גמור שנשאר דבר ממנו, אבל כבשן האש כל עצמות האדם נפסדים, מכל מקום אין הפסד גדול כל כך כמו הפסד של מי שמלבין צלם האדם, כי המלבין פני חברו, הרי הצלם של האדם שהוא דבר אלקי נבדל ככתוב "כי בצלם אלקים עשה את האדם" הוא מקבל הפסד, והפסד זה אינו טבעי ושלא כמו בכבשן האש שמפסיד אמנם את גוף האדם ועצמותיו אך אינו פועל בצלם אלקים. ואילו המלבין פני חברו מפסיד ומבטל צלם אלקים. ומפני זה עונשו חמור כל כך שאין לו חלק לעולם הבא, שהוא גם כן אינו טבעי גשמי.

בספר מנורת המאור מובא: הזוכה להנצל כל ימיו מעוון הלבנת פנים, הקב"ה יצילהו מכל צרה, ויצאו ממנו בנים הגונים. כמו שמצינו שאירע לתמר, בזכות שסכימה להפיל עצמה לשריפה כדי שלא תלבין פני יהודה, זכתה ויצאו ממנה מלכים ונביאים.

"משום הלבנת פנים שתקתי..."

פעם אירע בבית הכנסת בשבת, שילד "בר" מצוה" עלה לתורה. אך את ההפטרה קרא מאד בלחש. שאלו את הגאון רבי חיים קניבסקי שליט"א האם יצאו ידי חובה. ואמר רבי חיים שאלמלא איסור הלבנת פנים שיהיה לילד, היה מצווה שיקראו שוב את ההפטרה. אבל עתה יצאו בדיעבד ידי חובה אף שרובם לא שמעו, אך מכיון שהיו מנין אנשים ששמעו יצאו יד"ח.

והוסיף רבי חיים: "פעם אירע שילד קרא את ההפטרה ולא שמעו כלום, וגם אז לא יצאו, אבל משום הלבנת פנים - פני הילד ואביו, שתקתי. ויתכן שבאופן זה יש ענין לשמוע במקום אחר.

דרך שיחה

ובלבד שלא לבייש...

מסופר על הרבי רבי העשיל זצ"ל שכאשר התארס עם בת נגיד גדול והגיעה שבת חתן - ה"אופרוף" בה עולה החתן לתורה, התאכסן אז בבית סמוך לבית חותנו. ביום שישי הביט מהחלון, וראה שבבית חותנו הכינו עיסה גדולה כדי לעשות ממנה איטריות, והניחיה להתייבש כדי שיוכלו אחר כך לחותכה לפרוסות דקות.

והנה רואה רבי העשיל כיצד התרנגולת שהיתה בחצר עולה על העיסה ומנקרת ממנה, והכלה שראתה זאת ניגשת אל התרנגולת וזורקת אותה בחמת זעם ומטיחה אותה בכותל.

מכיון שראה כך רבי העשיל, אמר בלבו: וכי אני אתחתן עם אחת שיש בליבה אכזריות כה רבה? לא! זה בלתי אפשרי! ואולם מאידך, לבזותה ברבים ועוד בשבת של העליה לתורה גם זה בלתי אפשרי.

הכך רבי העשיל בדעתו והחליט כי עדיף שצד הכלה הם שישלחו אותו בבזיון, ובלבד שלא לפגוע בכלה! מה עשה? הלך לבית הכנסת שהיה מלא בציבור לומדים, ועשה עצמו כאילו רוצה הוא לגנוב את הכסף שיש בקופת הצדקה.

משראוהו יושבי בית המדרש, צעקו בקול "תפסוהו! גנב הוא!" ומיד נתפרסם בעיר שתפסו גנב בבית הכנסת שרצה לגנוב מהקופה. והנה התברר שהוא החתן של הנגיד המכובד. כמובן סיפרו זאת לנגיד כדי של יפול בפח עם חתן גנב, ומיד בטלו את השידוך, כרצונו של רבי העשיל.

לב שלום

קוראים נכבדים! האם ידעתם?

- איזה נזק נגרם לאדם שמדבר אחד כפה ואחד בלב ?
- האם חמור המלבין פני חברו ברבים יותר מאשר רוצח ?
- האם מותר לבייש ולהלבין פני אדם רשע ?
- מה גרם לסבא מסלבודקה לגמגם בחזרת הש"ץ כשהתפלל תפילת מנחה לפני העמוד ?
- כיצד גרם רבי משה חיים מבגדד זצ"ל לאדם שקרן, להודות על האמת ?
- מהי העצה שיעץ החפץ חיים לדרשן כדי שדבריו ישפיעו על השומעים ?

על שאלות אלו ועוד רבות אחרות, תוכלו למצוא תשובות מעניינות בספר המבוקש **איש לרעהו**

(פרשת וישב: עמודים שמה-שפב) ניתן להשיג בחנויות הספרים המובחרות **לפרטים: 02-5869073**

בין איש לרעהו ומי כעמך ישראל סיפורים בני זמננו

לא "לשמור בבטן" !

כדי להשתתף בשמחה. כעת, משהבחין שאינו כל כך נחשב בקרב בעל השמחה, סבר לשנות את התוכנית ולא להיסחב ל'אויפרוף'.

לפני קבלת ההחלטה החליט לנקוט בצעד פשוט - אך אמיץ: הוא ניגש לבעל השמחה ושאל "האם גם אני יכול לקבל הזמנה?" הלה השיב "כן, בשמחה רבה!" ומיד הסתקרן ושאל "אבל למה לך?" בתוך-כדידיבור קלט בעל השמחה מה גרם לידידו לבקש הזמנה...

"ההזמנה" הבהיר בעל השמחה "שראית שאני נתתי מקודם לאיש פלוני, הייתה כדי שהוא יתלה אותה בבית הכנסת שלו... עם כל לחץ ההכנות קשה לי להגיע אישית לכל בית כנסת, ולפיכך ביקשתי מפלוני שיתלה שם עבורי הזמנה..." ומיד הוסיף: "ברור שאם היינו מחלקים הזמנות היית אתה מהראשונים שהיו מקבלים אותה!"

על אתר החליט מיודענו להשקיע מאמץ ולהשתתף ב'אויפרוף' למרות טרחת המרחק והזמן הכרוכים בזה.

זו הייתה החלטתו הראשונה. והשנייה?

לא לשמור בבטן!

כאשר חשים קפידה מסוימת על הזולת, אזי יש לגשת אליו ולפתוח את הנושא. להוריד את הכאב על השולחן ולטפל בו. באופן זה מתברר שבמקרים לא מעטים מדובר פשוט באי-הבנה ותו לא.

"אין גם ספק" מוסיף ומסיק השולח "שמהסיפור נלמד עד כמה יש לדון לכף זכות. הרי מה שהתרחש שם עם ההזמנה היה דבר הגיוני ולא מופרך. למרות זאת האופציה הזו לא עלתה על דעתי. מכאן ניתן להסיק ולומר שלא בכל פעם שדבר נראה לנו מוזר - הוא אכן כך."

נשלח ע"י מרקוס - קרית ספר

"ידיד טוב שלי אירס את בתו" מספר א. "וסיפר לי שהוא לא שולח הזמנות פרטיות לקראת החתונה. כאשר הגיע ליל-שישי שלפני העלייה לתורה של חתנו, החלטתי לבדוק היכן ה'אויפרוף'. ניגשתי לבניין מגוריו - שם הייתה תלויה הזמנה עבור שכני הבניין - ובדקתי את המיקום והזמן שהיו רשומים על ההזמנה. מיד אחרי-כך ניגשתי להשתתף בשמחת בר-מצווה, ושם הבחנתי בידיד הנ"ל.

המפגש עם הידיד בשמחת הבר-מצווה כמעט גרם לסיום הידידות ביניהם ועל כך נסוב סיפורנו.

בכל לוח-מודעות של בית כנסת, ומעל כל 'שכונתון' רענן, אנו מתבשרים על "נישואי בנו היקר... עב"ג". עונת השמחות בעיצומה. גם אלו שמקפידים לא להתחתן בחודש מרחשוון, קבעו את תאריכיהם בחודש זה כסלו. בכל ההזמנות בהם נתקלים מבחינים בבקשה לקחת אותם "אישית". ספק אם אכן התכוון המזמין לכל מילה כתובה ספק אם רק סבר ש"כך נוהגים לכתוב בהזמנות". אחדים מוסיפים: "הזמנות פרטיות לא נשלחו" כאשר ההגדרה של "נשלחו" נתונה להגדרות שונות.

כאשר התבשר א. שהידיד לא מחלק הזמנות, הוא קיבל את הדברים כפשוטם. אך לתדהמתו הבחין כיצד ניגש ידידו לאדם ומגיש לו הזמנה! היה זה במהלך אירוע הבר-מצווה בו השתתפו שניהם.

מיודענו מספיק כנה כדי להצהיר שזה בהחלט הפריע לו. "חשבת לי עצמי: אם הוא החליט לבסוף כן לחלק הזמנות אז מדוע אני לא קיבלתי? הקשרים בינינו מספיק חזקים כדי לקבל הזמנה - הלא כן? ואם-תאמר שהקשרים לא כ"כ הדוקים, אם-כן מדוע עלי להשתתף גם ב'אויפרוף' - די להשתתף בחתונה עצמה!"

עדיין לא סיפרנו שה'אויפרוף' היה אמור להתקיים במיקום מרוחק. למרות זאת תכנן תחילה מיודענו להטריח עצמו למקום

הודעה חשובה ומשמחה

אנו חוזרים ומכריזים בזאת כבשנים קודמות על מבצע פרסים לעידוד וטיפוח מדות טובות. כל שעליכם לעשות: לכתוב סיפור מעניין ולא שיגרתי על מדות טובות שאירע אצלכם או אצל מכרכם, בתנאי שהסיפור עדיין לא פורסם בספר או בכתבי עת, ולשולחו לפי כתובת המכון. עשרה סיפורים שיבחרו, יפורסמו במדור זה ויזכו את שולחיהם בסך 100 ש"ח. הסיפורים שיתקבלו, יטופלו רק בתנאים הבאים:

- 1) אורך הסיפור בין 200 ל-500 מילים (בעברית), בכתב יד ברור וקריא. (עדיף מודפס במחשב).
- 2) על השולח לרשום שמו וכתובתו המדויקת ומס' טלפון.
- 3) למכון שמורה הזכות, לפרסם את כל הסיפורים שישלחו, והרי הם רכוש המכון, (מלבד כשיש הוראה אחרת מהשולח) ורק 10 סיפורים יזכו לקבלת הפרס.
- 4) למכון שמורה הזכות, לערוך ולעבד את הסיפור לפי מדת הצורך.
- 5) למותר לציין כי על שולח סיפור האחריות לבדוק שהסיפור לא פורסם בספר או בכתב עת ואין עליו "זכויות יוצרים" ברצוננו לציין לשבח את המזדרזים לשלוח סיפורים. בשבועות הקרובים נתחיל לפרסם את הסיפורים והזוכים הראשונים. בברכת הצלחה וכל טוב